

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.001.03.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na 2017 r.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontrolerzy</i>	1. Arkadiusz Pawlik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/10/2018 z 17 stycznia 2018 r. 2. Agnieszka Olejarz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/21/2018 z 27 lutego 2018 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce (dalej: Urząd).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Adam Jarubas, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego. [dowód: akta kontroli str. 5]

II. Ocena kontrolowanej działalności

<i>Ocena ogólna</i>	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wykorzystania dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie remontów, utrzymania dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami oraz na finansowanie ulg na przejazdy komunikacją autobusową w ramach wykonania budżetu państwa w 2017 r.
<i>Uzasadnienie oceny ogólnej</i>	Pozytywną ocenę uzasadnia: – przekazywanie podległej jednostce zarządzającej drogami wojewódzkimi i wykorzystującej dotację na dofinansowanie remontów, utrzymania dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami – Świętokrzyskiemu Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Kielcach (ŚZDW) otrzymanych z budżetu państwa dotacji, zgodnie ze składanym zapotrzebowaniem i w terminach umożliwiających realizację ww. zadań; – terminowe składanie wojewodzie świętokrzyskiemu wniosków o przekazanie ww. dotacji i informacji o poniesionych wydatkach oraz rocznego rozliczenia dotacji wraz z zestawieniem dokumentów księgowych potwierdzających poniesione wydatki; – wykorzystanie ww. dotacji zgodnie z przeznaczeniem, tj. ponoszenie wydatków kwalifikujących się do dofinansowania i zgodnie z opracowanym harmonogramem rzeczowo-finansowym; – wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na finansowanie ulg na przejazdy komunikacją autobusową, zgodnie z ich przeznaczeniem; – terminowe przekazywanie przewoźnikom dopłat, po uprzedniej weryfikacji wniosków o dopłaty do biletów ulgowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

W 2017 r. Samorządowi Województwa Świętokrzyskiego przyznano łączną kwotę dotacji w wysokości 277.452 tys. zł, z czego wykorzystano 238.680 tys. zł. Szczegółowym badaniem objęto dwie dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej: dotację na remonty, utrzymanie dróg wojewódzkich i zarządzanie tymi drogami w kwocie 16.668 tys. zł (w całości wykorzystaną) i dotację na dopłaty do

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna.

ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu drogowego w kwocie 28.747 tys. zł (wykorzystaną w 91%). [dowód: akta kontroli str. 8-18]

1. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie remontu, utrzymania dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami

Opis stanu faktycznego

W dniu 26 kwietnia 2017 r. pomiędzy Samorządem Województwa Świętokrzyskiego (dalej: Beneficjent) a wojewodą świętokrzyskim (dalej: wojewoda) została zawarta umowa, której przedmiotem było dofinansowanie z rezerwy celowej budżetu państwa zadania pn. *Remont, utrzymanie dróg wojewódzkich i zarządzanie tymi drogami* (dalej: *Zadanie*). Całkowita wartość *Zadania*, zgodnie z ww. umową, wyniosła 17.007.827,55 zł, a przyznana dotacja – 16.667.671 zł. [dowód: akta kontroli str. 19-30]

Zgodnie z zapisami § 4 ust. 2 umowy *dotacja będzie przekazywana w transzach kwartalnych po złożeniu przez Beneficjenta, w terminie do 15 dnia miesiąca rozpoczynającego kwartał, w którym ponoszone będą wydatki, pisemnego wniosku o przekazanie dotacji*. Wraz z wnioskiem Beneficjent winien złożyć informację kwartalną na temat poniesionych wydatków w minionym kwartale, przy czym wniosek o przekazanie pierwszej transzy dotacji, obejmującej wydatki poniesione i planowane do poniesienia w I półroczu 2017 r., Beneficjent składa do 30 kwietnia 2017 r., a informację o poniesionych za ten okres wydatkach w terminie do 15 lipca 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 21]

Beneficjent złożył wojewodzie wnioski o przekazanie środków finansowych z dotacji celowej z budżetu państwa² na: I i II kwartał, III kwartał oraz IV kwartał, odpowiednio: 26 kwietnia, 12 lipca i 13 października 2017 r., a informację na temat poniesionych wydatków odpowiednio: 12 lipca i 13 października 2017 r. oraz 15 stycznia 2018 r. [dowód: akta kontroli str. 36-45]

Pierwsza transza dotycząca I półrocza 2017 r. w wysokości 8.359.490,45 zł wpłynęła na rachunek Beneficjenta 28 kwietnia 2017 r., a transze dotyczące III oraz IV kwartału 2017 r. wpłynęły odpowiednio: 24 lipca 2017 r. (5.788.180,58 zł) i 30 października 2015 r. (2.519.999,97 zł). Powyższe kwoty były zgodne z wnioskowanymi przez Beneficjenta oraz odpowiadały kwotom ujętym w *Harmonogramie rzeczowo-finansowym wydatków*, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, a także kwotom faktycznie wydatkowanym. [dowód: akta kontroli str. 25, 36-40, 44-45, 51-58, 440]

Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy *Zadanie* nia objęte będzie realizowane przez ŚZDW. [dowód: akta kontroli str. 20]

W ŚZDW wyodrębniono ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji, czym spełniono wymóg § 3 ust. 6 umowy. [dowód: akta kontroli str. 20, 55-58, 133-162, 171]

Środki z dotacji celowej budżetu państwa były przekazywane przez Urząd do ŚZDW w terminach umożliwiających realizację *Zadania*. Nie wystąpiły przypadki zmniejszenia kosztów *Zadania* oraz nie było przypadków blokowania wydatków na dotacje w trakcie roku budżetowego. Wszystkie otrzymane przez ŚZDW środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a dotacja na *Zadanie* została prawidłowo zrealizowana i terminowo rozliczona. [dowód: akta kontroli str. 55-58, 171]

Przeprowadzono m.in. remonty cząstkowe jezdni o powierzchni 102.807 m², remonty ciągów pieszych w Dwikozach, Grójcu i Nowej Słupi, remonty odwodnienia w Bodzechowie i Radkowicach. Wyremontowano trzy mosty (w miejscowościach: Węchadłów, Kazimierza Wielka, Trójca). Ponadto odnowiono oznakowanie poziome (216.827 m²), przeprowadzono analizę akustyczną w Gnieździskach, a na długości 1.050 km dróg wojewódzkich m.in. prowadzono prace interwencyjno-remontowe w zakresie utrzymania dróg, wykaszano trawy i chwasty. [dowód: akta kontroli str. 57, 59-132, 136-147]

² Dział 600 Transport i łączność, rozdział 60013 Drogi publiczne wojewódzkie, § 2230 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych samorządu województwa.

Z informacji uzyskanej od dyrektora ŚZDW wynika, iż przekazane środki z dotacji celowej budżetu państwa przyczyniły się w znacznym stopniu do utrzymania sieci dróg wojewódzkich w dobrym stanie technicznym a niejednokrotnie do poprawy stanu technicznego dróg wojewódzkich. Biorąc pod uwagę asortymenty robót, na które były wydane środki z dotacji celowej, takie jak: remonty częściowe nawierzchni jezdni, remonty chodników, oznakowanie poziome dróg, utrzymanie zimowe jezdni i chodników, sprzątanie pasa drogowego, utrzymanie zieleni, remonty mostów i przepustów, utrzymanie i renowacja odwodnienia zostało zwiększone bezpieczeństwo użytkowników ruchu drogowego, komfort korzystania z jezdni i chodników oraz poprawiono estetykę pasa drogowego. Nie prowadzono analizy rezultatów wynikających z realizacji zadań, gdyż są one niezaprzeczalne. Wykorzystanie dotacji celowej pozwoliło na wykonanie robót na drogach w rozszerzonym asortymencie i w ilościach znacznie większych niż byłoby to możliwe bez udziału środków z dotacji celowej. (...) Działania, które podjęliśmy w celu poprawy jakości i efektywności zadań przy zimowym i letnim utrzymaniu dróg to przede wszystkim wnikliwy nadzór i kontrola prowadzonych robót na wszystkich etapach, począwszy od przygotowania dokumentacji do przetargów, poprzez kontrolę zgodności wykonania z wymaganiami szczegółowych specyfikacji technicznych i umowami w trakcie realizacji i na etapie odbioru technicznego. [dowód: akta kontroli str. 58]

W dniu 30 stycznia 2018 r. Beneficjent przedłożył wojewodzie roczne rozliczenie dotacji wraz z zestawieniem dokumentów księgowych, potwierdzających poniesione wydatki. Powyższe rozliczenie złożono zgodnie z § 4 ust. 12 umowy, tj. w wymaganym terminie i na stosownych drukach. [dowód: akta kontroli str. 21-22, 49-54]

Wg ww. rocznego rozliczenia kwota dotacji została wykorzystana na: zimowe utrzymanie dróg; odśnieżanie i zwalczanie śliskości; naprawę sprzętu zimowego utrzymania; remonty dróg; remonty częściowe jezdni i chodników; remonty nawierzchni i ciągów pieszych; urządzenia bezpieczeństwa ruchu; wykonanie oznakowanie poziomego; utrzymanie i pielęgnację zieleni przydrożnej; sprzątanie pasa drogowego; utrzymanie taboru samochodowego przy letnim i zimowym utrzymaniu dróg; utrzymanie mostów i przepustów; remonty obiektów mostowych i przepustów; wymianę uszkodzonych i montaż nowych barier energochłonnych; zabezpieczenie antykorozyjne poręczy mostowych; uzupełnienie skarp nasypu; opracowanie dokumentacji technicznej; usługi remontowe urządzeń ochrony środowiska; naprawę uszkodzonych ekranów akustycznych; utrzymanie i remonty urządzeń ochrony środowiska; opracowanie operatów wodno-prawnych; czyszczenie urządzeń odwadniających; odmulanie rowów przydrożnych; zarządzanie drogami. [dowód: akta kontroli str. 50]

Wojewoda nie korzystał z uprawnienia, wynikającego z § 6 ust. 1 umowy, do przeprowadzenia kontroli finansowej i rzeczowej realizowanego Zadania. [dowód: akta kontroli str. 7,23]

Roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S za 2017 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego otrzymał od ŚZDW 1 lutego 2018 r., tj. w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³. Z ww. sprawozdania wynika, że wydatki wykonane przez ŚZDW w 2017 r. wyniosły w dziale 600 rozdziale 60013 – 168.727 tys. zł, a w dziale 630 Turystyka rozdziale 63095 Pozostała działalność – 207 tys. zł. Przyznana dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie Remontu, utrzymania dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami stanowiła 9,9% wszystkich wydatków poniesionych przez ŚZDW. [Dowód: akta kontroli str. 163-166]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 109.

2. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na finansowanie ulg na przejazd komunikacją autobusową

Opis stanu faktycznego

Dotację celową z budżetu państwa na pokrycie w 2017 r. kosztów związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów w krajowym autobusowym przewozie pasażerskim zaplanowano w wysokości 30.035 tys. zł. W trakcie roku dotację zmniejszono do wysokości 28.747,4 tys. zł. Dotację wykorzystano w kwocie 26.073,1 tys. zł, tj. 90,7% planu po zmianach. Środki z budżetu państwa na pokrycie dopłat do ulgowych przejazdów w komunikacji autobusowej przekazane zostały przez wojewodę na podstawie umowy nr IR.V.3122.1.2.2017 z 26 stycznia 2017 r.⁴ [dowód: akta kontroli str. 172-203, 344-346, 426-439]

Wniosków złożonych w 2016 r.⁵ i 2017 r.⁶, zatwierdzonych w 2017 r. było 1.361 na łączną kwotę 27.177.814,29 zł. Dopłatę do biletów ulgowych w 2017 r. wypłacono na podstawie 1.350 wniosków w łącznej kwocie 26.003.213,47 zł. Wnioski o dopłaty za grudzień 2017 r. zostały złożone w styczniu 2018 r. w liczbie 106 na łączną kwotę 2.291.641,43 zł.

W 2017 r. dopłatę do krajowych autobusowych przewozów pasażerskich z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich, na podstawie obowiązujących w 2017 r. umów określających zasady przekazywania dopłat, otrzymało 118 przewoźników w łącznej kwocie 25.999.524,33 zł⁷. Niewykorzystane środki z dotacji w kwocie ogółem 3.689,14 zł zostały w trakcie roku 2017 zwrócone do budżetu państwa. [dowód: akta kontroli str. 198-210, 344-346, 423-425]

W Urzędzie nie obowiązywały pisemne wewnętrzne procedury dotyczące weryfikacji wniosków o zawarcie umowy określającej zasady przekazywania przewoźnikom dopłat oraz wniosków o udzielenie dopłaty do krajowych autobusowych przewozów pasażerskich z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w tych przewozach.

Do oceny formalnej wniosku o zawarcie umowy określającej zasady przekazywania przewoźnikom dopłat oraz do oceny formalno-rachunkowej wniosku o dopłaty do biletów ulgowych wykorzystywano listy sprawdzające.

Weryfikacja wniosku o zawarcie umowy polegała na sprawdzeniu, czy do wniosku dołączono wszystkie wymagane załączniki⁸ (m.in. zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, rozkłady jazdy, cenniki, wykaz kas fiskalnych). Jeżeli wniosek zawierał braki formalne wówczas wzywano przewoźnika do ich uzupełnienia. W przypadku przewoźników, z którymi samorząd województwa świętokrzyskiego nie miał uprzednio zawartych umów określających zasady przekazywania dopłat, po ocenie formalnej wniosku prowadzono kontrole sposobu wykonania przewozu drogowego osób, podczas których sprawdzano, czy w autobusie znajdują się m.in.: aktualne zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, aktualny rozkład jazdy, cenniki, regulamin przewozu, kasy fiskalne zgłoszone do wniosku o zawarcie umowy.

Weryfikacja wniosku o dopłaty do biletów ulgowych polegała na sprawdzeniu:

- czy do wniosku dołączono wszystkie wymagane załączniki określone w umowie określającej zasady przekazywania przewoźnikowi dopłat;
- czy występuje zgodność danych określonych we wniosku z danymi zawartymi w załącznikach, m.in. w zbiorczym zestawieniu dopłat w podziale na kategorie ulg ustawowych, zestawieniu dopłat w rozbiciu na linie komunikacyjne, zestawieniu dopłat do biletów ulgowych wygenerowanym z wykorzystywanego przez przewoźnika programu do ewidencjonowania sprzedaży biletów (jeżeli przewoźnik miał podpisaną

⁴ Umowa ta była dwukrotnie aneksowana (aneksem nr 1 z 26 lipca 2017 r. i aneksem nr 2 z 4 października 2017 r.)

⁵ Za wrzesień, październik, listopad i grudzień (razem 160 wniosków na kwotę 4.033.312,87 zł).

⁶ Za miesiące od stycznia do listopada.

⁷ 26.003.213,47 zł (kwota wypłacona na podstawie wniosków) – 3.689,14 zł (zwrot nienależnie pobranych dopłat) = 25.999.524,33 zł. + 73.526,81 zł (dopłata za 2014 r. wypłacona na podstawie wyroku sądowego) = 26.073.051,14 (wykonanie dotacji za 2017 r.).

⁸ Wykaz tych załączników został zamieszczony na stronie BIP Urzędu.

umową na sprzedaż biletów w kasach biletowych obcych wówczas sumowano wielkości podane w tym zestawieniu z wydrukami z programów obsługujących kasy fiskalne obce) oraz w przekazywanym na nośniku danym rozliczeniu sprzedaży biletów pochodzącym z ww. programu;

- czy we wniosku przewoźnik rozliczył wyłącznie dopłaty, dla których posiadał ważne zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

Ponadto, w przypadku podejrzenia nieprawidłowości w rozliczeniu dopłat, prowadzono kontrolę pogłębioną polegającą na sprawdzeniu:

- zgodności cen biletów miesięcznych wykazanych w załącznikach do wniosku z cenami tych biletów podanymi w cenniku,
- czy osoba, której sprzedano bilet miesięczny spełnia kryteria wiekowe określone w ustawie z 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego⁹,
- czy nie nastąpiła sprzedaż biletu jednorazowego opiekunowi bez sprzedaży biletu osobie uprawnionej (podopiecznemu).

Tryb postępowania w przypadku stwierdzenia błędów formalno-rachunkowych we wniosku o dopłaty do biletów ulgowych opisano w umowach określających zasady przekazywania przewoźnikowi dopłat. [dowód: akta kontroli str. 211-212, 216-265, 267-269, 300-331]

W 2017 r. wystąpił jeden przypadek niepodpisania z przewoźnikiem umowy określającej zasady przekazywania dopłat z tytułu stosowania ulg ustawowych w krajowych pasażerskich przewozach autobusowych. Przyczyną niepodpisania tej umowy było niespełnienie przez przewoźnika wymogu określonego w art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, tj. niestosowanie kasy rejestrującej posiadającej pozytywną opinię ministra właściwego do spraw finansów publicznych, która umożliwia określenie kwoty dopłat do przewozów w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych. [dowód: akta kontroli str. 212-213, 272-280]

Ważność zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych osób w krajowym transporcie drogowym badana jest na etapie weryfikacji wniosku o dopłaty. Weryfikacja ważności tych zezwoleń prowadzona jest w oparciu o:

- wykazy zezwoleń załączane do wniosków o dopłaty, zawierające m.in. numery zezwoleń, daty ich wydania i terminy ich ważności;
- rejestry zezwoleń prowadzone w formie elektronicznej (jeden z nich dotyczy zezwoleń wydanych przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego¹⁰, drugi – zezwoleń wydanych przez inne organy). Dyrektor Wojewódzkiego Zarządu Transportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (WZT), Arkadiusz Kubiec wyjaśnił: *...dotychczasowa praktyka pokazuje, że istniejąca baza (rejestr zezwoleń wydanych przez organy inne niż Marszałek Województwa Świętokrzyskiego), w której znajdują się dane dotyczące ponad 1420 zezwoleń, prowadzona w arkuszu kalkulacyjnym Excel, nie jest narzędziem doskonałym. Obowiązujące przepisy i praktyka stosowana przez różne organy wydające zezwolenia regularne w zakresie wygaszania zezwoleń powoduje różnego rodzaju komplikacje w zakresie wprowadzanych danych.* Dyrektor WZT wyjaśnił również, że w 2018 r. ww. rejestr zostanie uzupełniony, a ponadto wprowadzony zostanie mechanizm okresowej – raz na kwartał – kontroli wszystkich danych zawartych w rejestrze;
- oryginały lub kopie¹¹ zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów w krajowym transporcie drogowym osób;
- zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacje o uzyskaniu, cofnięciu, utracie i wygaśnięciu uprawnień wynikających z zezwolenia.

⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 295.

¹⁰ W rejestrze tym znajdują się skany ważnych zezwoleń.

¹¹ Potwierdzone „za zgodność z oryginałem” przez organ wydający zezwolenie.

Sposób weryfikacji ważności zezwoleń nie został zapisany w formie procedur lub wytycznych. [dowód: akta kontroli str. 213, 269-271, 389-411, 425]

Dyrektor WZT, Arkadiusz Kubiec wyjaśnił: *Potwierdzeniem sprawdzalności funkcjonowania systemu kontroli przedstawianych zezwoleń, są przypadki, w których Samorząd Województwa Świętokrzyskiego odmówił przewoźnikowi wypłaty dopłat do zezwoleń, które utraciły ważność.* [dowód: akta kontroli str. 270]

W wyniku analizy 10 umów podpisanych z przewoźnikami wykonującymi krajowe autobusowe przewozy pasażerskie i korzystającymi w 2017 r. z największych dopłat do przejazdów w komunikacji autobusowej oraz wszystkich wniosków o dopłaty złożonych w 2017 r. przez tych przewoźników¹² stwierdzono, że:

- wszystkie umowy zawarte z przewoźnikami zawierały zapisy zabezpieczające interes budżetu państwa;
- nie wystąpiły przypadki otrzymywania dopłat przez przewoźników, dla których zezwolenie na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym straciło ważność;
- wszystkie dopłaty wypłacane były na podstawie obowiązujących umów;
- kwoty dopłat do ulgowych przejazdów w komunikacji autobusowej określone na poszczególne kategorie ulg ustawowych wynikały z załączonych do wniosków o dopłaty zestawień dopłat do biletów ulgowych wygenerowanych z programu służącego przewoźnikowi do ewidencjonowania sprzedaży biletów oraz w przypadku sprzedaży biletów w kasach fiskalnych obcych również z wydruków z programów obsługujących te kasy. Ponadto kwoty dopłat do przewozów wynikały również z przekazywanego na nośniku danych rozliczenia sprzedaży biletów;
- we wszystkich wnioskach o dopłaty do biletów ulgowych przewoźnik oświadczał, że powyższe dane (tj. liczba biletów i wartość dopłat w podziale na rodzaj biletu i zastosowaną ulgę) są zgodne z zestawieniem raportów kas fiskalnych;
- wszystkie wnioski o dopłaty do biletów ulgowych spełniały formalne wymogi, zawierały wszystkie załączniki wymienione w umowie określającej zasady przekazywania przewoźnikowi dopłat, tj. zbiorcze zestawienie dopłat do biletów ulgowych w podziale na kategorie ulg ustawowych, informację o przychodach ze sprzedaży jednorazowych i miesięcznych biletów normalnych oraz ulgowych w regularnych przewozach osób w transporcie zbiorowym, zestawienie dopłat do biletów ulgowych wygenerowane z programu służącego przewoźnikowi do ewidencjonowania sprzedaży biletów, zestawienie dopłat do biletów ulgowych w rozbiciu na poszczególne linie komunikacyjne, wykaz posiadanych zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych i regularnych specjalnych osób w krajowym transporcie drogowym, plik z rozliczeniem sprzedaży biletów z ustawową ulgą za okres rozliczeniowy;
- wykazy zezwoleń przedłożone wraz z wnioskami o dopłaty przez czterech przewoźników zawierały nieobowiązujące w danym okresie rozliczeniowym zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym lub niektóre daty wydania lub ważności tych zezwoleń były błędne (niezgodne z datami podanymi w zezwoleniu). Zastępca dyrektora WZT, Anna Grzela wyjaśniła: *Zidentyfikowane przypadki podania przez przewoźnika w wykazie zezwoleń załączanym do wniosku o wypłatę dopłat błędnych dat wydania i ważności zezwoleń lub wykazania w nim nieobowiązujących w danym okresie rozliczeniowym zezwoleń wskazują na konieczność rewizji sposobu weryfikacji wniosków.* Wykaz zezwoleń – jak wyjaśniła zastępca dyrektora WZT – jest narzędziem pomocniczym, niestanowiącym jednak głównej podstawy do zatwierdzenia wniosku o wypłatę dopłaty. Urząd ma ograniczony czas na weryfikację wniosków, składanych przez przewoźników do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym, a wyznaczonym terminem złożenia wniosku zbiorczego do Wojewody Świętokrzyskiego (do 20-go). W zidentyfikowanych przypadkach nie doszło do wypłaty dopłaty do biletów ulgowych

¹² Analizie poddano również wnioski o dopłaty złożone w 2016 r., które stanowiły podstawę do wypłaty środków w 2017 r.

na linie, które nie wynikałyby faktycznie z obowiązującego i ważnego zezwolenia. Wezwanie do korekty (...) skutkowałoby koniecznością wstrzymania wniosku o wypłatę dopłat (...), choć Urząd jest w posiadaniu dokumentów potwierdzających faktyczny termin obowiązywania zezwolenia. Takie działanie byłoby nieproporcjonalne w skutkach dla przewoźnika. Zastępca dyrektora WZT dodała, że obecnie istniejący system kontroli wniosków o wypłatę dopłat wielokrotnie pozwolił wykryć przypadki przedstawiania przez przewoźników do rozliczenia biletów sprzedanych w ramach nieobowiązującego zezwolenia lub zezwolenia, które zgodnie z przepisami ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów podlega rozliczeniu w innym województwie;

- dopłaty do biletów ulgowych były terminowo przekazywane przewoźnikom, tj. w dniu otrzymania środków finansowych z budżetu wojewody, bądź jeden lub trzy dni po tym terminie. Zgodnie z umową zawartą z przewoźnikiem, dopłata przekazywana jest przelewem na rachunek bankowy wskazany przez przewoźnika niezwłocznie po otrzymaniu środków finansowych z budżetu wojewody oraz po uprzednim zaakceptowaniu wniosku o wypłacenie dopłaty. [dowód: akta kontroli str. 213-215, 281-384, 386-387, 425]

W 2017 r. przeprowadzono u przewoźników, zgodnie z planem kontroli na 2017 r., 13 kontroli w zakresie prawidłowości wyliczania kwoty dopłat, sprzedaży biletów ulgowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, ewidencji sprzedaży biletów ulgowych i normalnych oraz realizowanych umów cywilno-prawnych na przewóz osób zawieranych przez przewoźnika z innymi podmiotami (miesięcznie od jednej do dwóch kontroli, przy czym w styczniu i lipcu 2017 r. kontroli tych nie prowadzono). Nieprawidłowości stwierdzono u pięciu przewoźników. Polegały one na sprzedaży biletów niezgodnie z cennikami lub na błędnym naliczeniu kwoty ulg ustawowych stosowanych przy sprzedaży biletów miesięcznych. W związku z nieprawidłowościami sformułowane zostały wnioski pokontrolne m.in. o: zwrot nienależnie pobranych dopłat oraz zwiększenie nadzoru i kontroli nad procesem sprzedaży biletów miesięcznych. Wszyscy przewoźnicy zobowiązani do zwrotu nienależnie pobranych dopłat dokonali zwrotu (19.691,43 zł należności wraz z odsetkami). Trzech przewoźników z pięciu, którym zalecono zwiększenie nadzoru i kontroli nad procesem sprzedaży biletów poinformowało WZT o podjęciu działań w tym zakresie, pozostałych dwóch – nie, przy czym jeden z nich ze względu na zakończenie działalności. Kierownik Oddziału Kontroli Przewozów WZT Sebastian Skrzypiec, odnośnie drugiego przypadku, wyjaśnił, że w związku ze znaczną liczbą obowiązków realizowanych przez pracowników Oddziału Kontroli Przewozów przeoczono fakt nieprzedstawienia tej informacji. W celu wyeliminowania w przyszłości tego typu uchybień w prowadzonym rejestrze prowadzonych kontroli zostanie dodana odpowiednia kolumna, która umożliwi monitorowanie wykonania zaleceń pokontrolnych. [dowód: akta kontroli str. 412-419]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK wskazuje na konieczność monitorowania realizacji zaleceń wydanych po kontrolach prowadzonych u przewoźników. Ponadto zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia mechanizmów zapewniających składanie przez przewoźników wiarygodnych wykazów zezwoleń oraz rzetelne ich weryfikowanie przez pracowników Oddziału Kontroli Przewozów WZT.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

Kontrolerzy

Arkadiusz Pawlik
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Agnieszka Olejarz
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis